

DE AARDAPPEL VOOR DE MAAG, DE LIPPEN EN DE MUUR

Je zult maar een meester hebben die een aardappel naar jou noemt. Dat heeft Bintsje meegemaakt. Ze zat in de klas bij een meester die veel van tuinieren hield en ook aardappels verbouwde. Op een dag had hij een nieuwe aardappel gekweekt. Die noemde hij naar Bintsje. Waarom? Daar moeten wij maar naar raden.

Aardappels, gewone, wat ronde dingen met spruiten. Kleine Marcel uit Rotterdam dacht eerst dat ze aan de boom groeiden, net als appels. Maar het woord zegt het al: het zijn 'appels' die in de aarde groeien. Ze smaken ook anders dan de 'boomappels'. Toch smaken ze wel, tenminste als je er groente bij neemt. Maar als je ze moet schillen... laat dat maar aan je vader of moeder over.

Geen aardappels... honger

De aardappel komt uit Zuid-Amerika. Daar groeide hij in het Andesgebergte. Omdat de Spanjaarden de eerste Europeanen

waren die in Zuid-Amerika kwamen, hebben zij hem het eerst gegeten. De aardappel werd al gauw bekend in Europa. Men vond hem lekker en het was goedkoop voedsel. Vooral de armen kregen elke dag aardappels met alleen maar vet. Vincent van Gogh heeft er een schilderij van gemaakt. De schrik was groot, toen in 1840 de planten op het land begonnen te rotten; ook de aardappels in de grond rotten weg. Er waren wel erwten en bonen, maar die waren duur. Er kwam honger. In Ierland, waar ze bijna niets anders dan aardappelen aten, was de hongersnood zo groot dat de mensen naar Amerika emigreerden. Later kwamen ze erachter dat de aardappelplanten door een schimmel ziek werden. Toen konden ze er wat aan doen.

Handwarmer

De aardappel werd niet alleen gegeten, maar in Londen gebruikten de vrouwen hem ook om hun handen te verwarmen. Ze hadden 's winters een mof. Dat was een

kokertje van bont, waar ze hun handen in staken. Als het erg koud was, kocht een heer voor zijn dame een warme aardappel van een straatkoopman. Die legde hij dan bij in haar mof.

Patat speciaal

Niet alleen vroeger aten de mensen aardappels met vet. Wat denk je van een patatje speciaal? De patat wordt in vet gebakken en er komt een vet goedje overheen. Maar het is natuurlijk best lekker! En van chips, ook een product van de aardappel gemaakt, krijg je ook al vette handen.

Lippenstift

In de herfst gaan er vrachten vol aardappels naar de aardappelmeelfabrieken. Daar halen ze het zetmeel eruit. Dat meel gebruiken ze voor het maken van bijvoorbeeld behangerslijm, verschillende soorten snoepgoed, lippenstift, soep en papier. De aardappel komt dus niet alleen in de mond, maar ook op de muur en de lippen.